

OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ – TÉMA STÁLE AKTUÁLNÍ

ZÁKLADEM PRÁCE S NIMI JE POUČENÍ...

... k čemu údaje slouží, k čemu je vedoucí či instruktor (nebo jiná určená osoba) smí či nesmí použít a že je nezbytné nakládat s nimi s potřebnou opatrností, chránit je. Bez tohoto základního poučení by nikdo neměl mít údaje zpřístupněné. Každý pracovník by měl mít přístup jen k těm údajům, které opravdu ke své práci či výkonu funkce potřebuje. I zpracování nadbytečného množství údajů je chybou.

Okruh osob pracujících s údaji by neměl být široký. Zde rozhodně platí, že méně je více.

PAPÍR NEBO POČÍTAČ?

Osobní údaje máme v podobě...

- písemné, „papírové“;
- elektronické.

Každá forma má své jisté zvláštnosti, jak s nimi nakládat, byť základní principy, spočívající v opatrnosti a pečlivosti péče o ně, jsou stejné.

PAPÍRY SE NESMÍ NIKDE POVALOVAT

Vedete-li papírovou evidenci, pečlivě ji chraňte. Nenechávejte formuláře, seznamy a jakékoli papíry s osobními údaji volně bez dozoru. V klubovně je mějte například v zamčené skříni a volně je nenechávejte ani jinde, třeba doma.

Z ochrany údajů není nutné dělat „kovbojku“. Pancéřový trezor s sebou na tábor jistě nikdo nepoveze. Na druhou stranu se práce s osobními údaji nesnáší s lehkomyšlností – místo přehnaně dramatických opatření ovšem postačí nezřídká uplatnit zdravý rozum a zodpovědnost.

Nejčastěji pracujeme s papírovým dokumentem zpravidla označovaným jako přihláška (k členství nebo na akce). Předávat a vybírat je může i instruktor či jiný pověřený a poučený člověk, je však nutné mít stanoveno, jak s nimi dál naložit.

- Údaje z papírové přihlášky člena je vhodné zadat co nejdříve do RISPu. Lze doporučit celou přihlášku naskenovat a nahrát přímo. Papírovou přihlášku nenechávejte nikde volně, bezpečně ji uložte do příslušné dokumentace.
- Přihlášku na akci je nutné založit do celkové dokumentace akce, která je patřičně uložena. Po skončení akce se celá dokumentace archivuje.
- Souhlasy obsažené v přihláškách je vhodné evidovat samostatně (pokud se nevztahují např. jen na konkrétní akci).

POČÍTAČ NENÍ TREZOR, POZOR NA JEHO ZABEZPEČENÍ

Připomeňme si několik zásad, jež platí při práci s osobními údaji v elektronické podobě. Základní místo pro shromažďování členských údajů a jejich bezpečnou správu je v RISPu (<https://risp.pionyr.cz>).

- Pro přihlášení a správu má každý uživatel svůj vlastní účet. Pionýr zajišťuje provoz a bezpečnost uložených údajů.

- Uživatelé mají přístup jen k údajům potřebným pro jejich roli a funkci.
- Přístupové údaje s nikým nesdílejte!

Mezi další místa, která se užívají pro ukládání osobních údajů, patří hlavně cloudová řešení pro firmy (Google G Suite (<https://pionyr.cz/nastenka/benefity/g-suite-pro-neziskove-organizace/>), Microsoft Office 365...). Zde bezpečnost zajišťují poskytovatelé a rozhodně platí:

- Nesdílejte osobní údaje nikomu neoprávněnému, nesdílejte osobní údaje veřejně.
- Pro práci s našimi daty není vhodné užívat osobní účty – vhodnější je skupinový profil.

Pokud možno neposílejte osobní údaje e-mailem, nikdy je nenahrávejte na sociální sítě ani nikam veřejně. Několik upozornění k PC, notebookům, mobilům a jejich zabezpečení:

- Na počítači, tabletu i telefonu mějte vždy heslo, PIN či jinou formu zabezpečení pro přihlášení.
- Nikdy s nikým nesdílejte žádná hesla či jiné přihlašovací údaje, které poskytují přístup k citlivým datům. Jde o bezpodmínečnou nutnost, přistupujete-li k „pionýrským“ osobním či vlastním citlivým údajům ze svého zařízení (např. e-mail, RISP, nějaké on-line úložiště a další).
- Pro různé služby používejte různá hesla, ale nepište si hesla na papírky. Na cizích a veřejných počítačích (knihovna, škola apod.) rozhodně neukládejte hesla („Zapamatovat si na tomto PC“). Je též možné používat v prohlížeči tzv. anonymní okno, v něm údaje ukládány nejsou.
- Zastavte a nadechněte se, než se připojíte na neznámou Wi-Fi síť. Ta může být napadena a tím ohrozit vaše zařízení i data v něm dostupná. Nepřipojujte se ke zcela neznámým sítím – ona chvíle „bez on-line kontaktu“ se z bezpečnostního hlediska vždy vyplatí.

I FOTKY MOHOU VYŽADOVAT OCHRANU

Hromadné fotky dětí (ne detailní portréty), které slouží pro zpravodajství (např. do Mozaiky) lze podle Občanského zákoníku použít i bez souhlasu, ale nemůžeme je později umístit například na propagační materiál. Vždy je lepší používat na akcích přihlášky, které obsahují souhlas, anebo – pokud jde o členy – mít souhlas už v registračním listě. A pokud někdo s focením nesouhlasí, musíme to respektovat.

Se souhlasem můžeme fotky zveřejnit například na webu PS nebo na jejím profilu na Facebooku. Ale pozor, ne na svém soukromém profilu! Řeč je samozřejmě o běžných fotkách z činnosti, fotografie soukromé povahy, nevhodného obsahu atd. nikdy nezveřejňujeme bez ohledu na souhlas.

Pokud pořádáme otevřenou akci, kde je získání souhlasu obtížné, je možné využít například oznámení umístěná ve všech přístupech do prostoru akce (na odkazu dále ho lze stáhnout).

KDE HLEDAT DALŠÍ INFORMACE

Souhrn informací, tipů, otázky a odpovědi i vzory ke stažení lze nalézt na webu Pro členy: <https://pionyr.cz/nastenka/rizeni/prace-s-osobnimi-udaji/>

Je užitečné se tam pravidelně vracet.

NA TÉTO AKCI SE FOTÍ

Pořadatel této akce pořizuje obrazový záznam (foto, video) probíhajících aktivit pro účely dokumentace akce, zpravodajství o akci a prezentace činnosti Pionýra a jeho pobočných spolků.

Svou účastí dáváte najevo, že souhlasíte s případným zachycením své podoby během akce a následným zveřejněním takových snímků.

Za záznamy pořízené a zveřejněné jinými osobami než zástupci pořadatele nenese pořadatel odpovědnost.

